

Mela on antanut vastauksen koskien Kurikan kaupungin sille lähettämää ennakkoratkaisupyyntöä liittyen valtion korvauksen suorittamiseen maatalouslomittajien palkkojen harmonisoinnista aiheutuviin kustannuksiin. Melan vastauksen mukaan Kurikan kaupungin suunnitelmasta palkkaharmonisoinnista aiheutuvia kustannuksia ei voida pitää kaikilta osin lomituspävelulain 35 §:n 2 momentin 1. kohdan mukaisina toiminnan tarkoituksenmukaisen ja taloudellisen hoitamisen kannalta tarpeellisina. Perusteluinaan tähän Mela on esittänyt seuraavaa:

1. Harmonisointisuunnitelma ei Melan näkemyksen mukaan vastaa yleistä palkkausjärjestelmän tavoitetta edistää toiminnan tuloksellisuutta ja motivoida henkilöstöä hyviin työsuorituksiin.
2. Mela ei pidä tarkoituksenmukaisena sitä, että harmonisointisuunnitelmassa palkkaryhmien palkaksi on valittu korkein esiintynyt palkkataso.
3. Mela ei näe toiminnan taloudellisen hoitamisen kannalta tarpeellisena, että maatalouslomittajien tehtäväkohtaiset palkat saatetaan samalle tasolle heti 1.1.2022, koska harmonisointi voidaan toteuttaa kohtuullisen siirtymäajan kuluessa.

Ohessa lausumme yllä oleviin perusteluihin seuraavaa:

TVA-luokittelu ja maatalouslomittajien jakautuminen eri luokkiin

Aluksi on syytä todeta, että Mela ei ole KVTES:n sopimusosapuoli ja tästä johtuen Mela ei myöskään ole neuvotteleva osapuoli TVA-asioissa. Edellä olevasta johtuen työnantajan päättämän TVA:n kyseenalaistaminen ei kuulu Melan toimivaltaan. Työnantajan muutostilanteissa uudelle työnantajalle kehitetään oma palkkausjärjestelmä, jolla korvataan entiset palkkausjärjestelmät. Uudesta palkkausjärjestelmästä neuvotellaan uuden työnantajan ja pääsopijajärjestöjen kesken. TVA-luokittelusta on neuvoteltu KVTES:n mukaisesti, ja kaikki osapuolet ovat hyväksyneet uuden palkkausjärjestelmän. TVA-luokittelun laatiminen on siis mennyt täysin KVTES:n mukaisesti, eikä sopimusosapuolilla ole sen suhteen minkäänlaista epäselvyyttä.

Melan näkemyksen mukaan harmonisointisuunnitelman mukaista TVA-luokittelua ei voida pitää kannustavana. Melan mukaan liian alhainen vaatimustaso johtaa siihen, että suurin osa lomittajista tulisi sijoittumaan ylimpään ryhmään. Tässä on syytä korostaa, että syy siihen, miksi suurin osa maatalouslomittajista tulisi suunnitelman mukaan sijoittumaan ylimpään ryhmään johtuu siitä, että suurin osa heistä on ollut lomittajan tehtävissä 20 vuodesta 30 vuoteen. Tämän vuoksi on selvää, että suurimmalla osasta maatalouslomittajista on pitkä kokemus lomittajan tehtävistä, ja siksi he sijoittuvat ylimmälle tasolle.

Palkkaryhmien palkkatason valinta

Mela ei vastauksensa mukaan pidä tarkoituksenmukaisena sitä, että Kurikan kaupungin suunnitelmassa tehtäväkohtaisten palkkaryhmien palkaksi on valittu korkein esiintynyt palkkataso. Palkkaharmonisointi perustuu työsopimuslain 2 luvun 2 §:ään, jossa säädetään työnantajan velvollisuudesta kohdella työntekijöitä tasapuolisesti. Tuoreimman oikeuskäytännön mukaan palkkoja harmonisoitaessa on käytettävä ns. kärkipalkkaa (TT 2018:18). Palkkaharmonisointi on siten pakollinen laista tuleva velvoite työnantajalle, ja harmonisoimalla palkat kärkipalkkaan työnantaja noudattaa pakottavaa lainsäädäntöä.

Harmonisoinnin toteutusaikataulu

Mela ei vastauksensa perusteella näe toiminnan taloudellisen hoitamisen kannalta tarpeellisenä, että maatalouslomittajien tehtäväkohtaiset palkat saatetaan samalle tasolle heti 1.1.2022. Melan vastauksen mukaan kunta voi toteuttaa harmonisoinnin nostamalla palkat asteittain uuden palkkausjärjestelmän edellyttämälle tasolle kohtuullisen siirtymäajan kuluessa.

Näkemyksemme mukaan kohtuullisena aikana voidaan pitää sitä, että työnantajalle annetaan mm. aikaa valmistella harmonisointi. Kurikan tapauksessa harmonisointi on jo valmisteltu, joten työnantaja ei tämän puolesta tarvitse asiaan lisää aikaa. Huomioitava seikka on myös se, että harmonisointikustannukset Kurikan tapauksessa ovat todellisuudessa pienet verrattuna muihin viime aikoina julkisella sektorilla toteutettuihin harmonisointeihin. Tämä johtuu siitä, että suurin osa maatalouslomittajista tulevat Kurikasta, jossa on ns. kärkipalkka, johon muiden palkat tulee harmonisoida. Puolestaan pienimmät palkat ovat Kauhavalta ja Alajärveltä siirtyvillä maatalouslomittajilla, ja heitä on verrattain pieni joukko. Muilla yhdistyville paikallisyksiköillä on lähes sama palkka, joten harmonisoinnin kustannukset jäävät todellisuudessa pieniksi ja vain pieni joukko työntekijöitä tosiasiallisesti hyötyy harmonisoinnista.

Selvää on myös se, että mikäli harmonisointia ei toteuteta pikaisella aikataululla voi se johtaa mm. siihen, että menetetään hyviä nuoria työntekijöitä. Vallitsevassa tilanteessa, jossa on jo nyt liian vähän maatalouslomittajia töissä, ei ole tarkoituksenmukaista menettää työntekijöitä lisää. Näin ollen on siis syytä miettiä harmonisoinnin toteuttamisen vaikutuksia myös pidemmällä aikavälillä. Lomituspalveluiden ja paikallisyksiköiden tulee olla kilpailukykyisiä nyt ja kilpailukyky tulee säilyttää myös tulevaisuudessa. Tästä johtuen myös edellä mainittuun vedoten Kurikan kaupungin tekemä harmonisointisuunnitelma on tarkoituksenmukainen.

Lopuksi on syytä korostaa, että Mela on itse vienyt yhtenäistämisen prosessia koskevaa asiaa aktiivisesti eteenpäin. Samalla sillä on varmasti ollut tieto siitä, että yhtenäistäminen aiheuttaa aina kustannuksia mm. palkkojen harmonisoinnin vuoksi. Yhdistymistahto on siis lähtenyt Melalta, ja heidän täytyy myös osaltaan kantaa vastuu siitä, että yhdistymisessä toimitaan lainmukaisesti. Tämä tarkoittaa palkkojen harmonisointia 1) kärkipalkkaan ja 2) kohtuullisessa ajassa. Kohtuullisena aikana voidaan tässä tapauksessa pitää sitä, että palkat harmonisoidaan Kurikan kaupungin suunnitelman mukaisesti heti 1.1.2022 lukien.

Tulemme seuraamaan tarkasti yhdistymisten toteutumista niin työehtosopimuksen kuin lainsäädännönkin näkökulmasta työntekijöiden etu huomioiden.

Ammattiliitto Jyty ry

Jonna Voima

puheenjohtaja

Maatalouslomittajat ry

Rea Puustinen

toiminnanjohtaja